

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-1176

Chișinău

12 02 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, **în mod prioritar**, proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 83 din 12 februarie 2020.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Finanțelor.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 10 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (3 file);
4. Avizele și recomandările, în original, recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (29 file);
5. Rapoartele de expertiză, în original (3 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege (39 file);
7. Tabelul comparativ (23file).

Prim-ministru

ION CHICU

Ex.: Viorica Mustea
Tel.022250-128

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.83

din 12 februarie 2020

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative

În temeiul art. 28 alin. (2) din Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108-112, art. 200), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 7¹ alineatul (1) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cuvintele „organizațiilor de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiilor de creditare nebancară”.

Art. II. – Articolul 31 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, ediție specială) se modifică după cum urmează:

la alineatul (2), cuvintele „organizațiile de microfinanțare și persoanele care practică activitatea de leasing financiar” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizațiilor de creditare nebancară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebancare și dobânzilor aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar, în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor corespunzătoare ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.

Art. III. – Articolul 6 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, 117 – 126 BIS) se modifică după cum urmează:

1. la alineatul (1), litera k) se abrogă.

2. se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Amenzile aferente sancțiunilor aplicate de Comisia Națională conform legislației se varsă la bugetul de stat.”.

Art. IV. – La articolul 4 alineatul (20) și alineatul (21) din Legea nr. 408/2001 pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08.02.2007), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”.

Art. V. – Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

în noțiunea „agent bancassurance” cuvintele „organizație de microfinanțare sau persoană juridică care practică activitatea de leasing” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancară”.

2. La articolul 24¹ alineatul (9), ultima propoziție va avea următorul cuprins:

„Taxa de reperfectare achitată de asigurător (reasigurător) se face venit la bugetul autorității de supraveghere, iar amenda – la bugetul de stat.”.

3. La articolul 48:

alineatul (3¹) litera a) cuvintele „organizație de microfinanțare sau o persoană juridică care practică activitatea de leasing” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancară”.

4. La articolul 54 alineatul (8), în ultima propoziție cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”.

Art.VI. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.316-321, art.546) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, în noțiunea „sursa de formare a istoriei de credit” cuvintele „companie de leasing,” se exclud, iar cuvintele „organizație de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizație de creditare nebancară”;

2. La articolul 6:

alineatul (2), după cuvintele „băncile comerciale” se completează cu cuvintele „și organizațiile de creditare nebancară”, iar cuvintele „care însă va asigura acces automatizat celorlalte birouri ale istoriilor de credit la aceste date” se exclud;

alineatul (8), după cuvântul „bancar,” se completează cu cuvintele „a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancară,”;

3. La articolul 7:

alineatul (1) se completează cu litera c), cu următorul conținut: ”c) altor birouri ale istoriilor de credit – la solicitare în baza demersului utilizatorului/subiectului istoriei de credit indicat în lit. a) sau b)”.

articolul se completează cu alineatul (3)¹ cu următorul conținut:

„(3¹) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit unui alt birou al istoriilor de credit în condițiile (inclusiv de plată) și modul stabilit în actele normative ale autorității publice competente. Biroul istoriilor de credit nu este în drept să modifice conținutul raportului de credit prezentat de un alt birou al istoriilor de credit și nici să stocheze, sub orice formă, total sau parțial informația din acesta.”.

alineatul (4) se completează cu următorul text: ”La prezentarea raportului de credit unui alt birou al istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informații referitoare la biroul istoriilor de credit căruia i-a fost prezentat raportul de credit, precum și

informațiile specificate la art.5 alineatul (5) referitoare la utilizatorul istoriei de credit care a prezentat demersul în baza căruia a fost eliberat raportul de credit.”.

alineatul (15), după cuvântul „bancar, ” se completează cu cuvintele „a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancară,”;

4. La articolul 13:

alineatul (2) se completează cu următorul text:

„În scopul oferirii informației complete aferente istoriei de credit, birourile istoriilor de credit sunt obligate să efectueze schimbul de informații aferente istoriilor de credit (rapoartelor de credit), cu alte birouri ale istoriilor de credit în modul stabilit de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente.”.

5. La articolul 17:

alineatul (3) punctul 1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației aferente istoriilor de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit.”.

6. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Respectarea secretului comercial, a secretului bancar și a informației confidențiale față de clientul organizației de creditare nebancară de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit.

Se interzice persoanelor cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit să utilizeze în alte scopuri sau în alt mod decât cel prevăzut în prezenta lege și/sau să divulge în orice formă informația care constituie secret comercial, secret bancar sau informație confidențială față de clientul organizației de creditare nebancară a biroului istoriilor de credit, a sursei de formare a istoriei de credit, a subiectului istoriei de credit sau a utilizatorului istoriei de credit.”

Art. VII. – La articolul 21 alineatul (2) litera a¹) și articolul 22 alineatul (2) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 423-429, art. 859), cuvintele „leasing, microfinanțare” se substituie cu cuvintele „creditare nebancară”.

Art. VIII. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 34, alineatul (2⁸) se abrogă.

2. La articolul 310, cuvintele „și a organizațiilor de microfinanțare”, „sau a organizațiilor de microfinanțare”, „și persoanei cu funcție de răspundere din organizația de microfinanțare” se exclud.

3. Se completează cu articolul 310³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 310³.** Încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancară

(1) Nerespectarea de către organizațiile de creditare nebancară a cerințelor privind elaborarea și aprobarea regulamentelor interne de activitate stabilite prin lege, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități contravenționale.

(2) Desfășurarea de către organizația de creditare nebancară cu titlu profesional a altor activități decât cele stabilite de lege, se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități contravenționale.

(3) Încălcarea interdicțiilor stabilite în activitatea organizațiilor de creditare nebancară, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități contravenționale.

(4) Încălcarea de către organizația de creditare nebancară a cerințelor stabilite prin lege privind înregistrarea de stat aferente solicitării avizului sau notificare a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități contravenționale.

(5) Încălcarea exigențelor față de administratorii și fondatorii organizației de creditare nebancară, se sancționează cu amendă de la 100 la 250 de unități contravenționale.

(6) Nerespectarea de către organizația de creditare nebancară a cerințelor stabilite prin lege aferente capitalului social minim și capitalului propriu, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități contravenționale.

(7) Neefectuarea de către organizația de creditare nebancară a auditului obligatoriu în cazurile stabilite de lege, se sancționează cu amendă de 100 la 200 de unități contravenționale.

(8) Neprezentarea de către organizația de creditare nebancară a informației de care dispun dintre cele specificate la art. 5 din Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, se sancționează cu o amendă de la 100 la 200 de unități contravenționale”.

4. La articolul 404, textul „310²” se substituie cu textul „310³”.

Art. IX. – La art.6 alin.(1) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197 art.665), la noțiunea „entitate de interes public” litera a) cuvintele „o companie de leasing,” se exclud.

Art. X. – Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.619) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 15 se completează cu alin. (7) – (9) cu următorul conținut:

„(7) Se interzice aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani în mărime totală care să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.

(8) În cazul acordării creditelor pentru consumatori la care suma inițială debursată este de până la 50 mii lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit) se interzice:

a) efectuarea schimbărilor clauzelor contractuale respective care ca efect măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului respectiv;

b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, să încheie oricare alte acte juridice cu același consumator care ca efect măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației scadente de rambursare conform contractului de credit curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.

(9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) și alin. (8) din prezentul articol, creditorul este în drept să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei terțe persoane dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.”

2. În titlul Anexei nr. 3, cuvintele „organizații de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizații de creditare nebancare”.

Art. XI. – Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.651), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, noțiunea „garanție financiară pentru credite” cuvintele „instituție financiară” se substituie cu cuvintele „bancă sau o organizație de creditare nebancară”.

2. La articolul 12 alineatul (3) litera g), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”.

3. La articolul 13:

la alineatul (2) cuvintele „instituțiile financiare” se substituie cu cuvintele „bănci sau o organizațiile de creditare nebancară;

alineatul (6), cuvintele „instituțiile financiare” se substituie cu cuvintele „bănci sau organizațiile de creditare nebancară”.

Art. XII. – Articolul 4 alineatul (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.58-66, art.133), se modifică după cum urmează:

la litera c), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”;

la litera h), după cuvântul „întreprinzător” se completează cu textul „,cu excepția persoanelor prevăzute la lit. c)”.

Art. XIII. – La articolul 12 alineatul (1) litera b) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.1-6, art.22), cuvintele „organizațiile de microfinanțare” se substituie cu cuvintele „organizațiile de creditare nebancară”.

Art. XIV. – Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108-112, art.200) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

la noțiunea „*administrator*” – cuvântul „filialei” se substituie cu cuvintele „sucursalei/oficiului secundar al”;

noțiunea „oficiu secundar” – va avea următorul cuprins:

„*oficiu secundar* – unitate structurală internă a organizației de creditare nebancară, situată în afara sediului central, care nu este sucursală, nu are bilanț separat și desfășoară unele sau toate activitățile organizației de creditare nebancară, conform regulamentului intern aprobat în acest sens;”.

se completează cu următoarele noțiuni:

„*beneficiar efectiv* – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau control în capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară;

deținător – fondatorul, acționarul/asociatul organizației de creditare nebancară reprezentat de persoane fizice și/sau juridice, inclusiv beneficiarii efectivi;

împrumut subordonat – împrumut acordat printr-o singură operațiune de către deținătorii organizației de creditare nebancară, și/sau bănci, societăți financiare nonbancare, organizații necomerciale și/sau persoanele considerate investitori calificați potrivit legislației privind piața de capital, în mărime ce depășește echivalentul de 600 000 lei, care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

a) nu este garantat;

b) termenul de scadență este de cel puțin 3 ani. Dacă termenul de scadență nu este fixat, împrumutul este rambursabil, la discreția exclusivă a organizației de creditare nebancară, însă nu mai devreme de 3 ani de la data acordării;

c) dispozițiile care reglementează împrumuturile subordonate nu indică în mod explicit sau implicit că împrumuturile subordonate vor fi sau ar putea fi rambursate anticipat de către organizația de creditare nebancară în alte cazuri decât lichidarea organizației de creditare nebancară;

d) în cazul lichidării organizației de creditare nebancară, se achită după executarea creanțelor tuturor creditorilor organizației de creditare nebancară;

leasing financiar - totalitatea raporturilor care iau naștere în scopul și în cadrul realizării unui contract de leasing prin care se prevede expres transferul către locatar, la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;

public – orice persoană fizică sau persoană juridică care nu este considerată investitor calificat în sensul legislației privind piața de capital. Nu intră în această categorie: statul, autoritățile administrației publice centrale, regionale și locale, agențiile guvernamentale, băncile, societățile financiare nonbancare, organizațiile necomerciale și alte societăți similar;”.

2. Articolul 5

se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Organizațiile de creditare nebancară vor publica pe pagina sa web oficială regulamentele interne stabilite la alin. (4) al prezentului articol, precum și vor asigura existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor în vederea determinării costului total al creditului nebancar/leasing financiar. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare/leasing financiar, la care sunt prestabilite grafice concrete de achitare, organizația de creditare nebancară va asigura calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial) în funcție de frecvența plăților, a achitărilor aferente creditului nebancar/leasingului financiar care urmează a fi efectuate de client (achitarea creditului/leasingului financiar, ratei dobânzii/ratelor de leasing, comisioanelor, taxelor etc.).”.

3. Articolul 7:

la alineatul (4) lit. c) se exclude;

se completează cu alin. (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Organizațiile de creditare nebancară prezintă informația confidențială referitoare la client în adresa birourilor istoriilor de credit, în modul și volumul stabilit de Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit.”.

4. La articolul 9

alineatul (1)

la lit. a) cuvintele „persoane fizice” se substituie cu cuvântul „public”;

se completează cu lit. e)-f) cu următorul cuprins:

„e) aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri) aferente unui contract de acordare a creditului nebancar sau leasing financiar pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani în mărime totală care să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar;

f) în cazul acordării creditelor nebancare pentru consumatori la care suma inițială debursată este de până la 50 mii lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit):

- să efectueze schimbări ale clauzelor contractuale respective care ca efect măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului respectiv;

- și pentru care consumatorul înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, să încheie oricare alte acte juridice cu același consumator care ca efect măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației scadente de rambursare conform

contractului de credit curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Împrumutul subordonat nu se raportează la prevederile alin. (1) lit. a) din prezentul articol.”.

5. La articolul 10

alineatul (2) cuvintele „filialei, a reprezentanței” se substituie cu cuvântul „sucursalei”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancară este obligată să-și desfășoare activitatea în sediul organizației/sucursalei/oficiului secundar înregistrat în Registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate, care urmează a fi situat în clădire administrativă sau la parterul unei clădiri cu destinație locativă ori în altă construcție capitală.”.

6. La articolul 11

alineatul (3) cuvintele „filialelor și/sau a reprezentanțelor” se substituie cu cuvintele „sucursalelor”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancară este în drept să constituie sucursale și/sau oficii secundare, care se notifică autorității de supraveghere în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale acesteia.”.

7. La articolul 12 cuvintele „fondator (acționar/asociat)” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „deținător” la forma gramaticală corespunzătoare.

8. La articolul 13 alineatul (2):

lit. d)

- cuvintele „cu destinație nelocativă” se substituie cu cuvintele „situat în clădire administrativă sau la parterul unei clădiri cu destinație locativă ori în altă construcție capitală”;

- cuvintele „filialele ori reprezentanțele” se substituie cu cuvintele „sucursalele/oficiile secundare ale”;

lit. f) după cuvintele „beneficiarilor efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară”.

9. La articolul 17:

alineatul (1) textul de „300000 de lei” se substituie cu textul „1000000 de lei”.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organizația de creditare nebancară este obligată să dețină și să mențină capitalul reglementat în raport cu valoarea activelor la orice dată în mărime de cel puțin 5%, calculat conform criteriilor și cerințelor stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul majorării capitalului social al organizației de creditare nebancară prin care suma aportului este de cel puțin 500 000 lei depuse integral în formă bănească, autoritatea de supraveghere va solicita suportul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în vederea verificării sursei mijloacelor financiare utilizate, cu informarea autorității de supraveghere în termen de cel mult 30 zile calendaristice privind existența/lipsa suspiciunilor pertinente cu privire la spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului.”.

10. La articolul 18 alineatul (2):

lit. c) cuvintele „filialelor, ale reprezentanțelor” se substituie cu cuvântul „sucursalelor”;

lit. f) se completează cu cuvintele: „și al conducătorului sucursalei/oficiului secundar”;

lit. g) după cuvintele „beneficiarilor efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară”

lit. h) după cuvântul „suspendarea” se completează cu cuvântul „radierea”.

alineatul (4), după cuvintele „fondatorilor (acționarilor/asociaților)” se completează cu cuvintele „date privind sucursalele/oficiile secundare,”.

11. La articolul 19 alineatul (5), după cuvintele „înregistrării de stat” se completează cu cuvintele „sau data adoptării deciziei aferente,” iar după textul „alin. (3)” se completează cu textul „și alin. (4)”.

12. La articolul 20 alineatul (1), se completează cu lit. d) cu următorul cuprins:

„d) încălcarea de către organizația de creditare nebancară a interdicțiilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a) din prezenta lege.”.

13. La articolul 23 alineat (4):

lit. b) după cuvintele „beneficiarii efectivi” se completează cu textul „care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau drepturile de vot ale organizației de creditare nebancară”;

se completează cu lit. e) cu următorul cuprins:

„e) reglementarea creditării responsabile, inclusiv privind condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebancar și/sau leasing financiar, gradul de acoperire cu gaj.”.

14. La articolul 24:

alineatul (1)

lit. c) se completează cu cuvintele „aplicată administratorilor organizației de creditare nebancară”;

se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) în cazul neîndeplinirii prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori aplică și percepe amendă organizației de creditare nebancară în mărime de până la 10% din veniturile din activitatea operațională ale

organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), calculate la finele anului precedent raportat la autoritatea de supraveghere, dar nu mai puțin de 10 000 lei;

f) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancară, amendă deținătorului organizației de creditare nebancară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancară sub formă de societăți pe acțiuni).”

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul încălcării prevederilor articolului 9 alin. (1) lit. e) și lit. f) organizația de creditare nebancară este în drept să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancară a transmis unei terțe persoane dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.”.

Art. XV.

(1) Prevederile art. VI intră în vigoare la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei legi.

(2) Prevederile art. X și art. XIV p. 4 se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare la expirarea termenului de 2 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ce privește creanțele ce urmează a fi încasate. Situațiilor juridice aflate pe rol în instanța de judecată la data intrării în vigoare a prezentei legi nu se aplică prevederile art. X și art. XIV p. 5.

(3) Prevederile art. XIV p.5 privind conformarea cerinței referitor la sediul organizației/sucursalei/oficiului secundar se vor aplica la expirarea termenului de 3 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Prevederile art. XIV p. 9 privind mărimea minimă a capitalului social vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2021.

(5) Amenzile aplicate de către Comisia Națională a Pieței Financiare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se virează la bugetul acesteia.

(6) Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative

Denumirea autorului

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 este promovat de Ministerul Finanțelor.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (în continuare – Proiectul legii) a fost elaborat ca urmare a adoptării Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, prin care s-a consolidat capacitatea Comisiei Naționale a Pieței Financiare în domeniul reglementării și supravegherii sectorului de creditare nebancară. Ca urmare, proiectul derivă din necesitatea asigurării unui cadru legal unitar în ce privește noțiunea de „organizație de creditare nebancară”, respectiv, apare necesitatea modificării unor acte legislative.

Suplimentar, proiectul vine să realizeze acțiunile prevăzute în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 – 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019 (pct.5.2.1).

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul legii are drept scop aducerea în concordanță a unor legi, care au tangență cu activitatea organizațiilor de creditare nebancară din Republica Moldova, cu prevederile Legii nr. 1/2018, dar și îmbunătățirea cadrului legal aferent activității organizațiilor de creditare nebancară, prevederile conceptuale fiind următoarele:

- *excluderea derogărilor aferente acceptării fondurilor rambursabile de la public și reglementarea criteriilor pentru împrumuturile subordonate.*

Se propune utilizarea conceptelor și definițiilor aferente sectorului bancar (Legea nr. 202/2017) și în domeniul Organizațiilor de Creditare Nebancară (OCN) prin prisma interzicerii acceptării fondurilor rambursabile de la „public”, care în esență sa includ atât persoanele fizice cât și juridice, cu excepția „... băncilor, societăților financiare nonbancare, altor societăți similare și orice altor persoane considerate investitori calificați în înțelesul legislației privind piața de capital”. Concomitent, se propune admiterea „împrumuturilor subordonate” drept o altă formă de surse pentru activitatea de creditare a OCN. În circumstanțele expuse, din sursele totale atrase de OCN în formă de împrumuturi în mărime de 5,9 mlrd lei la 31.03.2019 (care reprezintă 67% din total Datorii și Capital Propriu), 23% din acestea (sau circa 1,4 mlrd lei) urmează a fi direcționate sub altă formă sau limitate.

- *limitarea costurilor totale ale creditului nebancar sau leasing financiar, încheiat pentru un termen de până la 2 ani, în mărime care să nu depășească valoarea debursată conform contractului respectiv.*

În vederea atenuării riscului eminent de supra-îndatorare a populației prin aplicarea unor costuri excesive la creditele de consum (în special la creditele nebancare de tip „pay-day-loans”), experiențele similare ale multor țări confirmă utilizarea atât a plafoanelor maxime la dobânzi, cât și alte mecanisme indirecte în acest sens. Drept exemplu, în Lituania se aplică următoarele limitări: costul total al creditului de consum este considerat nerezonabil dacă: rata procentuală > 75% și costul total al creditului de consum depășește valoarea totală a creditului. Reieșind din particularitățile create, se propune aplicarea restricțiilor doar la costul total al creditului în coraport cu suma inițială a creditului respectiv.

- *pentru împrumuturile în valoare de până la 50 mii lei (acordate persoanelor fizice consumatori), se propune interzicerea: efectuării schimbărilor clauzelor contractuale respective care ca efect măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului respectiv; în cazul în care consumatorul înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, încheierii oricăror alte acte juridice cu același debitor care ca efect măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației de rambursare a creditului nebancaar curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.*

Propunerea dată are drept scop protejarea consumatorilor – persoane fizice de riscul de supra-îndatorare, exprimat prin limitarea dreptului OCN de a „renegocia” în dezavantajul clientului condițiile contractuale (mecanismului de „rollover”), care duc la o supra-plată continuă a acestuia față de OCN.

În cazul încălcării prevederilor menționate, OCN va fi în drept să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de costuri).

Totodată, se remarcă faptul că, în rezultatul consultărilor publice ale proiectului, propunerile de plafonare a costurilor aferente creditelor (propușe pentru includere în Legea nr.1/2018) au fost incluse și în Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, aceste plafonări fiind aplicabile și în cazul altor entități ce acordă credite de consum (ex. bănci).

- *reglementarea de către CNPF a creditării responsabile, inclusiv privind condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebancaar și/sau leasing financiar, gradul de acoperire cu gaj, criterii aferente raportului serviciului datoriei la venitul debitorului;*

- *introducerea și creșterea semnificativă a sancțiunilor pecuniare asupra OCN, astfel încât acestea să fie ”eficiente, proporționale și cu caracter de descurajare”.*

- *obligarea OCN să raporteze cel puțin unui birou al istoriilor de credit, precum și obligarea birourilor istoriilor de credit să facă schimb de informații între ele. Prevederea dată va genera extinderea volumului informației la care vor avea acces birourile istoriilor de credit în cadrul schimbului informațional dintre ele.*

- *creșterea cerințelor de capital social minim ale OCN-urilor, de la 300 mii lei la 1 mln lei, cu intrarea în vigoare a cerinței date începând cu 01.01.2021, prevedere ce va contribui la consolidarea stabilității financiare a organizațiilor de creditare nebancaară.*

- *introducerea instrumentelor suplimentare privind transparența costurilor de creditare* – prin obligarea OCN de a publica pe pagina sa web oficială regulamentele interne stabilite de lege, precum și prin asigurarea existenței unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor în vederea determinării costului total al creditului nebancaar / leasing financiar.

- *concretizarea prevederilor ce țin de sediul OCN-urilor de desfășurare a activității.* Deși cerințe față de sediile OCN-urilor sunt stabilite la art. 13 alin. (2) lit. d) din Legea 1/2018, este omisă aplicarea acestora de către OCN care își desfășurau activitatea la momentul intrării în vigoare a Legii nr.1/2018. În prezent sunt înregistrate circa 160 OCN, la jumătate din care sediul este reprezentat de imobil cu destinație locativă (apartamente), fapt care este inadmisibil pentru instituții care desfășoară activități financiare, iar atât autoritatea de supraveghere, cât și consumatorii nu pot identifica locația (sediul) acestora. Din acest considerent, este importantă aplicarea uniformă a prevederilor ce țin de sediul OCN, precum și specificarea expresă că activitatea acestora poate fi desfășurată doar în clădire administrativă sau la parterul unei clădiri cu destinație locativă ori în altă construcție capitală.

- *modificarea destinației amenzilor aplicate* de către Comisia Națională a Pieței Financiare (din bugetul CNPF în bugetul de stat). Prin prevederea dată se propune uniformizarea destinației amenzilor aplicate de către autoritățile administrative centrale, precum și evitarea unor potențiale conflicte de interese în procesul de aplicare a amenzilor în sectorul de creditare nebancară.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu implică careva cheltuieli din bugetul public național. Din contra, acesta va genera venituri suplimentare în bugetul de stat din contul amenzilor ce urmează a fi aplicate de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative/normative în vigoare, care se află în conexiune, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) și art.34 alin.(1) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, precum și în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor, directoriul „Transparența decizională/ Procesul decizional” a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului, precum și anunțul privind organizarea consultărilor publice pe marginea acestuia. Obiecțiile și propunerile înaintate pe marginea proiectului au fost după caz acceptate, conform sintezei proiectului, iar divergențelor asupra proiectului au fost soluționate în cadrul ședinței din 28 ianuarie 2020.

Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege s-a remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție. În urma efectuării expertizei anticorupție, nu s-a identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție.

Constatările expertizei juridice

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice. Urmare efectuării expertizei juridice, s-au înaintat propuneri de îmbunătățire a proiectului conform normelor de tehnică legislativă, acestea fiind luate în totalitate în considerare la definitivarea proiectului.

Constatările altor expertize

Conform art. 1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

**Viceprim-ministru,
Ministru al finanțelor**

Serghei PUȘCUȚA